

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту
ІДУ НД ЦЗ

ДКУД _____

НАКАЗ
(з основної діяльності)

06.06.2022

м. Київ

№ 140

Про 8 Конкурс винахідницьких та
раціоналізаторських робіт у
сфері цивільного захисту

Відповідно до наказу ДСНС від 09.05.2022 № 240 «Про організацію і проведення 8 Конкурсу винахідницьких та раціоналізаторських робіт у сфері цивільного захисту» та з метою активізації винахідницької та раціоналізаторської діяльності, збереження й подальшого розвитку технічної творчості осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та працівників територіальних органів, підрозділів центрального підпорядкування ДСНС, підприємств, організацій та установ, закладів вищої освіти сфери управління ДСНС НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про 8 Конкурс винахідницьких та раціоналізаторських робіт у сфері цивільного захисту, що додається.
2. Науково-організаційному відділу забезпечити розміщення цього наказу на офіційному веб-сайті Інституту та інших інформаційних платформах.
3. Конкурсній комісії забезпечити надання методичної допомоги територіальним органам, підрозділам центрального підпорядкування ДСНС, підприємствам, організаціям та установам, закладам вищої освіти сфери управління ДСНС з питань участі у Конкурсі, підготовки й подання винахідницьких та раціоналізаторських робіт на Конкурс.
4. Контроль за виконанням цього наказу покладаю на першого заступника начальника Інституту Валерія БОРИСА.

Начальник Інституту

Петро ВОЛЯНСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ІДУ НД ЦЗ

06.06.2022 № 140

ПОЛОЖЕННЯ

про 8 Конкурс винахідницьких та раціоналізаторських робіт
у сфері цивільного захисту

I. Загальні положення

1.1. Конкурс винахідницьких та раціоналізаторських робіт у сфері цивільного захисту (далі – Конкурс) проводиться в Державній службі України з надзвичайних ситуацій на базі Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту (далі – ІДУ НД ЦЗ).

1.2. Конкурс проводиться в період, визначений наказом ДСНС від 09.05.2022 № 240 «Про організацію і проведення 8 Конкурсу винахідницьких та раціоналізаторських робіт у сфері цивільного захисту».

1.3. Положення про Конкурс винахідницьких та раціоналізаторських робіт у сфері цивільного захисту (далі – Положення) визначає порядок та умови проведення Конкурсу.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

робота – результат інтелектуальної, творчої діяльності людини технічного характеру, що реалізований і спрямований на створення, модернізацію і підвищення ефективності протипожежної, рятувальної та спеціальної техніки, обладнання, механізмів, приладів, інструментів, а також технічних засобів, призначених для виявлення, запобігання, локалізації і ліквідації пожеж та захисту від них людей;

винахідник – людина, інтелектуальною, творчою діяльністю якої створено винахід (корисну модель);

раціоналізатор – людина, інтелектуальною, творчою діяльністю якої створено раціоналізаторську пропозицію;

патент (патент на винахід, патент на корисну модель) – охоронний документ, що засвідчує пріоритет, авторство і права на винахід (корисну модель);

раціоналізаторська пропозиція – визнана юридичною особою пропозиція, яка містить технологічне (технічне) рішення.

1.5. Мета Конкурсу – виявлення найбільш корисних винахідницьких та раціоналізаторських робіт для:

забезпечення пожежної і техногенної безпеки, інженерного захисту територій;

ефективного проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт і гасіння пожеж;

удосконалення засобів цивільного та протипожежного захисту;

популяризації винахідницької та раціоналізаторської діяльності серед

персоналу ДСНС;

заохочення винахідників і раціоналізаторів до використання результатів інтелектуальної праці в повсякденній діяльності структурних підрозділів, організацій і підприємств ДСНС;

виявлення найбільш перспективних розробок та звернення до них уваги вітчизняних та закордонних інвесторів та підприємств.

1.6. Завданнями Конкурсу є:

активізація винахідницької та раціоналізаторської діяльності, подальший розвиток технічної творчості у сфері цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки;

виявлення осіб, які мають здібності до винахідницької та раціоналізаторської діяльності;

використання творчого потенціалу винахідників та раціоналізаторів для розвитку рятувальної справи, сучасних технологій захисту населення і територій і гасіння пожег;

удосконалення пожежної та рятувальної техніки, устаткування тощо;

підвищення рівня зацікавленості винахідників та раціоналізаторів у результатах своєї праці шляхом морального і матеріального стимулювання технічної творчості.

1.7. Організацію та проведення Конкурсу, його організаційно-методичне забезпечення здійснює ІДУ НД ЦЗ.

1.8. Конкурс проводиться в двох номінаціях:

новітні технології;

удосконалення засобів цивільного та протипожежного захисту.

У разі не надходження конкурсних робіт до одної з номінацій, Конкурс проводиться при наявності конкурсних робіт за іншою номінацією.

1.9. Інформація про проведення Конкурсу розміщується на веб-сайті ІДУ НД ЦЗ.

1.10. Під час проведення Конкурсу обробка персональних даних учасників здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних».

1.11. Для проведення Конкурсу в ІДУ НД ЦЗ створюється Конкурсна комісія.

II. Конкурсна комісія

2.1 Конкурсна комісія створюється для організації, проведення та об'єктивного оцінювання винахідницьких і раціоналізаторських робіт і визначення переможців і призерів Конкурсу.

Конкурсна комісія створюється не пізніше ніж за два тижня до дати початку проведення Конкурсу.

2.2. Конкурсна комісія створюється у складі не менше 6 осіб з числа керівного складу і наукових та науково-педагогічних працівників ІДУ НД ЦЗ.

До персонального складу Конкурсної комісії додатково за згодою може бути включено представників апарату ДСНС України, закладів вищої освіти, а також інших зацікавлених представників підприємств, установ та організацій.

2.3. Персональний склад Конкурсної комісії затверджується наказом начальника ІДУ НД ЦЗ.

2.4. Конкурсну комісію очолює голова, який призначається з числа заступників начальника ІДУ НД ЦЗ.

2.5. Голова Конкурсної комісії:
організовує роботу Конкурсної комісії;
проводить засідання Конкурсної комісії;
бере участь у визначенні переможців і призерів Конкурсу;
затверджує проекти протоколів Конкурсу;
оголошує результати Конкурсу за кожною номінацією окремо;
здійснює за дорученням начальника ІДУ НД ЦЗ нагородження переможців та призерів Конкурсу;
сприяє висвітленню результатів Конкурсу на різних інформаційних платформах.

2.6. Члени Конкурсної комісії:
вивчають винахідницькі та раціоналізаторські роботи, що надані на конкурс, за кожною номінацією окремо;
проводять оцінювання винахідницьких та раціоналізаторських робіт з визначенням їх оцінки за десятибальною системою (за кожною номінацією окремо).

2.7. Секретар Конкурсної комісії:
призначається з числа членів Конкурсної комісії без права оцінювання робіт;

здійснює збір заявок, описів робіт та інших документів, що надані на Конкурс;

забезпечує збереження поданих на Конкурс робіт;
здійснює підготовку проектів рішень Конкурсної комісії, інших документів;

представляє членам Конкурсної комісії описи робіт для розгляду і оцінювання;

забезпечує підготовку засідання Конкурсної комісії; здійснює підготовку оцінювальних відомостей.

2.8. Лічильна комісія:
призначається головою Конкурсної комісії у складі 3 осіб із числа її членів;

здійснює на підставі оцінювальних відомостей членів Конкурсної комісії підрахунок балів окремо за кожною роботою;

готує разом з секретарем Конкурсної комісії проект протоколу Конкурсу та надає його на затвердження голові Конкурсної комісії.

III. Умови проведення Конкурсу

3.1. Конкурс проводиться на добровільних засадах і є відкритим для участі громадян України.

3.2. У Конкурсі можуть брати участь винахідники і раціоналізатори індивідуально або у складі творчого колективу чи колективу винахідників та раціоналізаторів від підприємств, установ та організацій.

3.3. Конкурс проводиться в два етапи:

етап – відбірковий;

етап – фінальний.

3.4. Для участі у Конкурсі його учасники надають на адресу ІДУ НД ЦЗ заявку на участь у Конкурсі та опис роботи, яка була створена за результатами винахідницької або раціоналізаторської діяльності.

Заявки та описи робіт для участі у Конкурсі падаються щонайменше за 10 днів до дати початку проведення Конкурсу.

3.5. Науково-технічні (прикладні, експериментальні) результати або розробки, одержані під час проведення прикладних науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, що виконувались на підставі Планів наукової та науково-технічної діяльності ДСНС України на будь-який рік на Конкурс не надаються, а у разі надходження – не розглядаються.

3.6. Опис роботи повинен містити:

назву роботи, що була створена за результатами винахідницької або раціоналізаторської діяльності;

прізвище, ім'я та по батькові автора або членів творчого колективу, їх адреса і контактні телефони;

назва підприємства, установи, організації, яку представляють автори роботи;

призначення роботи;

грунтовний опис роботи;

економічний ефект від впровадження роботи у практику;

документ, що підтверджує отримання свідоцтва на раціоналізаторську пропозицію чи патенту на винахід (корисну модель), або подану заявку до ДП «Укрпатент» на отримання патенту на винахід (корисну модель);

іншу корисну інформацію про роботу, що надається на Конкурс.

3.7. Обсяг опису роботи не повинен перевищувати 3 аркуші формату А4 (шрифтом Times New Roman, 14; міжрядковий інтервал – 1,5; абзац – 1,25).

Креслення, схеми, скізи, фото, таблиці, програми, інші матеріали оформляються окремим додатком.

3.8. Робота, що була створена за результатами винахідницької або раціоналізаторської діяльності, має бути виконана учасником Конкурсу індивідуально або у складі творчого колективу чи колективу винахідників та раціоналізаторів від підприємств, установ та організацій.

3.9. Експонат винахідницької або раціоналізаторської діяльності повинен бути представлений у формі діючого механізму, приладу, пристрою чи моделі тощо.

3.10. Винахідницька або раціоналізаторська робота може бути представлена у вигляді стенда, дослідного зразка, макета, моделі, схеми, технологічного або організаційного рішення тощо.

3.11. Експонат має демонструвати сутність винаходу (корисної моделі), бути нешкідливим для здоров'я людини, безпечним і таким, що не створює загрози навколишньому середовищу.

3.12. Впровадження результатів винахідницької або раціоналізаторської роботи повинне бути спрямоване на отримання позитивного економічного ефекту або мати такий ефект.

3.13. Учасниками Конкурсу у разі необхідності може бути представлений журнал дослідження або інші матеріали, що мають відношення до роботи.

IV. Порядок проведення Конкурсу

4.1. Під час відбіркового етапу Конкурсу здійснюється вивчення та оцінювання усіх описів робіт, що надані на Конкурс, за кожною номінацією окремо.

За результатами відбіркового етапу проводиться відбір п'яти робіт за кожною номінацією окремо.

4.2. Презентація роботи має супроводжуватись її демонстрацією.

4.3. Основними критеріями оцінювання роботи має бути:

практична значимість;

актуальність;

ступінь впровадження результатів роботи у практичну (виробничу) діяльність;

економічний ефект від впровадження роботи.

4.4. Під час фінального етапу Конкурсу здійснюється вивчення та оцінювання безпосередньо п'яти робіт за кожною номінацією окремо, що були відібрані за результатами першого етапу.

За результатами фінального етапу визначаються переможці та призери Конкурсу за кожною номінацією окремо.

4.5. Перелік робіт, що за результатами відбіркового 1-го етапу Конкурсу допущені до участі у 2-му етапі оприлюднюється на веб-сайті ІДУ НД ЦЗ.

4.6. Учасники Конкурсу мають право ознайомлюватися з результатами оцінювання винахідницьких або раціоналізаторських робіт та одержувати від членів Конкурсної комісії пояснення щодо критеріїв і об'єктивності їх оцінювання.

4.7. Конкурсна комісія не пізніше ніж за 10 днів до початку фінального етапу Конкурсу письмово повідомляє авторів робіт (підприємство, установу чи організацію), а також органи і підрозділи ДСНС, про місце та час його проведення, умови та вимоги щодо участі у другому етапі.

4.8. Під час фінальної частини Конкурсу автори робіт, у послідовності, що визначається Конкурсною комісією, представляють (презентують, демонструють) свої роботи.

Час для доповіді – не більше 15 хвилин.

За результатами представлення роботи кожен член Конкурсної комісії особисто, без оголошення виставляє оцінку (бал) роботи, що презентувалась, в оцінювальній відомості.

V. Визначення та нагородження переможців і призерів Конкурсу

5.1. Засідання Конкурсної комісії з розгляду та оцінки винахідницьких та раціоналізаторських робіт, під час проведення другого етапу Конкурсу здійснюється за участю авторів таких робіт.

5.2. Підбиття підсумків та визначення переможців і призерів Конкурсу проводиться Конкурсною комісією у закритому режимі без участі учасників Конкурсу.

5.3. Відбір робіт під час першого етапу Конкурсу здійснюється шляхом таємного голосування членів Конкурсної комісії у кожній номінації окремо.

5.4. Переможці та призери фінальної частини Конкурсу визначаються Конкурсною комісією у кожній номінації окремо, за кількістю набраних ними балів.

5.5. Переможцем фінального етапу Конкурсу в кожній номінації є учасник, який набрав найбільшу кількість балів у сумі всіх членів Конкурсної комісії.

5.6. Призерами Конкурсу є учасники, які за кількістю набраних балів посіли друге та третє місце.

5.7. Переможці Конкурсу нагороджуються дипломами першого ступеня. Призери Конкурсу нагороджуються дипломами другого та третього ступенів.

5.8. У разі прийняття участі у Конкурсі менше двох учасників за кожною номінацією вони нагороджуються дипломами учасників Конкурсу.

5.9. Рішення Конкурсної комісії оформлюється протоколом.

5.10. Результати фінального етапу Конкурсу, зокрема, переможець та призери оприлюднюються на веб-сайті ІДУ НД ЦЗ.

5.11. Якщо після оголошення результатів оцінювання винахідницьких та раціоналізаторських робіт учасник Конкурсу не згодний з результатами, то він не пізніше наступного дня після оголошення результатів Конкурсу подає апеляційну заяву на адресу начальника ІДУ НД ЦЗ.

5.12. В апеляційній заяві вказується причина подання апеляції. Апеляційна заява передається до Конкурсної комісії. Після прийому апеляційної заяви учаснику Конкурсу повідомляється про час та місце її розгляду.

5.13. Апеляційна заява розглядається начальником ІДУ НД ЦЗ та Конкурсною комісією в присутності учасника Конкурсу.

5.14. У разі позитивного рішення за апеляційною заявою і визнання винахідницького та раціоналізаторського роботи такою, що претендує на призове місце, то такий роботі присвоюється другий диплом першого, другого або третього ступенів.
